

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Tomáše Langáška, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábreží E. Beneše 4, Praha 1, proti odpůrkyni: **VLASTENECKÁ STRANA**, se sídlem Sokolská 270/8, Česká Lípa, o návrhu na rozpuštění politické strany,

t a k t o :

- I. Politická strana **VLASTENECKÁ STRANA se rozpouští.**
- II. Likvidátorem **se určuje** Mgr. Radslav Janeček, advokát, se sídlem Bubeníčkova 44, Brno.
- III. Navrhovatelce **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Navrhovatelka podala dne 5. 12. 2014 u Nejvyššího správního soudu návrh na rozpuštění politické strany „VLASTENECKÁ STRANA“ (dále jen „odpůrkyně“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon o politických stranách“). Navrhovatelka uvedla, že rozsudkem NSS ze dne 30. 7. 2013, čj. Pst 9/2013 - 86, byla činnost odpůrkyně pozastavena, a to pro opakované nesplnění povinností plynoucích z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách. Odpůrkyně tehdy nepředložila Poslanecké sněmovně v zákonem stanovené lhůtě výroční finanční zprávy za roky 2010 a 2011. Přitom podle § 14 odst. 2 cit. zákona mohou strany a hnutí, jejichž činnost byla pozastavena, činit pouze úkony zaměřené na odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti, a to nejdéle po dobu jednoho roku. Trvají-li nadále skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena, lze podat návrh na rozpuštění.

[2] Po pozastavení činnosti odpůrkyně neučinila kroky k odstranění závadného stavu, který byl důvodem citovaného rozhodnutí soudu. Poslanecké sněmovně navíc odpůrkyně nepředložila ani výroční finanční zprávy za rok 2012 a 2013. Navrhovatelka proto navrhuje odpůrkyni, jakožto politickou stranu, rozpustit.

[3] Odpůrkyně ve svém vyjádření uvedla, že po pozastavení své činnosti se její předseda, který mj. disponuje s předmětem, pro nějž je tento návrh podáván, na členské schůzi odpůrkyně zavázal, že podklady pro výroční finanční zprávy nechá zpracovat a doloží je Poslanecké sněmovně. Pouze předseda odpůrkyně má k dispozici podkladové materiály, jež je třeba předložit Poslanecké sněmovně. Jelikož však předseda není v současné době schopen tyto podklady předat jinému členu výboru odpůrkyně, aby je tento člen mohl Poslanecké sněmovně předložit, odpůrkyně navrhuje, aby jí byla poskytnuta přiměřená lhůta k rekonstrukci podkladových materiálů výročních finančních zpráv. Dále se domnívá, že její činnost není v rozporu s § 4 zákona o politických stranách, neboť nevznikla za účelem, ani nevyvíjí okruh činností, které jsou v tomto ustanovení vymezeny. Na ní prý nedopadá ani § 13 odst. 6 zákona o politických stranách. Pak také odkazuje na rozsudek NSS čj. Pst 1/2008 - 66, v němž zdejší soud konstatoval, že k rozpuštění politické strany je třeba kumulativního splnění čtyř podmínek. Odpůrkyně se domnívá, že tyto podmínky rozpuštění nejsou v jejím případě dány ani jednotlivě, natožpak kumulativně spojené; proto by neměla být odpůrkyně zrušena. Konečně odpůrkyně navrhuje, aby soud zachoval její právo na předložení podkladů Poslanecké sněmovně a aby její činnost byla dále zachována; pokusí se od předsedy získat dokumentaci potřebnou ke zpracování výročních finančních zpráv a v následujícím termínu jej dle zákona o politických stranách Poslanecké sněmovně předloží.

[4] Z obsahu spisu soud konstatuje, že odpůrkyně nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2010, 2011, 2012 a 2013. Neučinila tak ani dodatečně.

[5] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud se souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[6] Protože podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu, vyžádal si od Poslanecké sněmovny aktuální informaci ohledně výročních finančních zpráv.

[7] Z přípisu Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR ze dne 21. 1. 2015 soud zjistil, že k uvedenému datu odpůrkyně Poslanecké sněmovně nepředložila výroční finanční zprávy za roky 2010 až 2013.

[8] Na základě těchto skutečností dospěl soud k následujícím závěrům.

[9] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 téhož zákona vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[10] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého s. ř. s.

[11] Na základě výše uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný, neboť z údajů obsažených ve spise (konkrétně zejména z citovaných usnesení Poslanecké sněmovny) bylo zjištěno, že odpůrkyně skutečně nesplnila zákonem uložené povinnosti, když v zákonem stanoveném termínu nepředložila dle shora citovaného přípisu z Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, úplné výroční finanční zprávy za roky 2010 až 2013 a neučinila tak ani později. Odpůrkyně tedy opakovaně nerespektovala zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách. Nesplnění této povinnosti představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o rozpuštění strany nebo hnutí [§ 13 odst. 1 písm. b) cit. zákona]. Je třeba doplnit, že tuto svoji povinnost nesplnila, přestože již byla její činnost shora označeným rozsudkem zdejšího soudu pozastavena.

[12] Ze znění i smyslu § 14 odst. 1 zákona o politických stranách je zřejmé, že za situace, kdy politická strana nebo politické hnutí výroční finanční zprávu nepředložily buď vůbec, anebo ji nepředložily se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení § 18 odst. 1 zákona opodstatňuje rozpustit politickou stranu či hnutí, jelikož platí, že *strana a hnutí mohou být zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění ..., jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena* (§ 13 odst. 6 uvedeného zákona). Právě tato situace nastala v nyní projednávané věci.

[13] Jakkoliv se odpůrkyně brání, že na její situaci nedopadá § 13 odst. 6 zákona o politických stranách, Nejvyšší správní soud konstatuje, že právě toto ustanovení zákona o politických stranách je v nynějším případě nutné aplikovat. Odpůrkyně totiž v průběhu jednoho roku (§ 14 odst. 2 téhož zákona), neučinila veškeré úkony zaměřené k odstranění stavu, který byl důvodem k rozhodnutí soudu o pozastavení jejich činnosti (již cit. rozsudek NSS čj. Pst 9/2013 - 86). Aplikace § 13 odst. 6 zákona o politických stranách je tedy na místě.

[14] Pokud se odpůrkyně odvolává na podmínky rozpuštění politické strany obsažené v rozsudku NSS ze dne 4. 3. 2009, čj. Pst 1/2008 - 66, č. 1841/2009 Sb. NSS, ve věci *Dělnická strana*, soud pouze poznamenává, že se v tomto zabýval zcela jinou situací, a to rozpuštěním politické strany pro protiprávní činnosti ve smyslu § 4 zákona o politických stranách. V nynějším případě však odpůrkyně nerespektovala zákonný požadavek periodického předkládání výročních finančních zpráv podle § 18 zákona o politických stranách. Z ustálené judikatury jednoznačně vyplývá, že, *„jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti politické strany nebo politického hnutí*

trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena, rozhodne Nejvyšší správní soud o rozpuštění politické strany nebo hnutí podle § 13 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích“ [viz rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. Pst 5/2003 - 43, č. 299/2004 Sb. NSS, věc *Republikánská unie*; srov. také pozdější rozsudky NSS ze dne 17. 8. 2011, čj. Pst 25/2011 - 37, věc *Agrární strana* nebo ze dne 16. 5. 2013, čj. Pst 1/2013 - 50, věc „*Mírové hnutí 2007*“]. V daném případě nebylo důvodu se od takto vysloveného právního názoru odchýlit. Soud při svém rozhodování rovněž vycházel z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94 (N 62/4 SbNU 113; 296/1995 Sb.), podle něhož strany a hnutí trvale porušující zákon (tedy nikoli které zákon jednorázově porušily, nýbrž toto porušování má charakter perpetuálního chování) nemohou vyvíjet činnost, neboť tímto opakovaným porušováním zákonů se chovají způsobem ohrožujícím demokratické základy státu.

[15] Otázku potřeby rekonstrukce podkladů finanční zprávy odpůrkyně vznesla již v řízení vedeném pod sp. zn. Pst 9/2013. Rozsudkem čj. Pst 9/2013 - 86 ji tehdy soud fakticky dal poslední možnost napravit nedostatky spočívající v nepředložení zákonem vyžadovaných výročních finančních zpráv. Nejenže tedy odpůrkyně opakovaně nepředložila výroční finanční zprávy Poslanecké sněmovně, ale nevyužila ani poslední šance k doložení těchto zpráv, kterou ji soud nabídl v rozhodnutí o pozastavení její činnosti. Proto je poukaz na to, že potřebné podklady má u sebe momentálně nedostupný předseda odpůrkyně, nedůvodný. Odpůrkyně měla dostatek času uvést své fungování do souladu s právem; proto jí soud další lhůtu k doplnění výročních finančních zpráv neposkytl.

[16] Proto soud rozhodl o rozpuštění uvedené politické strany.

[17] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s.; úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před soudem náklady nad rámec její běžné činnosti.

[18] Podle § 13 odst. 6 zákona o politických stranách určil soud likvidátorem Mgr. Radslava Janečka, advokáta se sídlem Bubeníčkova 44, Brno, který s tímto určením souhlasí. Tento bude postupovat přiměřeně podle předpisů o likvidaci majetku a závazků obchodních společností (§ 12 odst. 4 zákona o politických stranách).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politická strana **j e o p r á v n ě n a** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 odst. 1, 2; § 79 odst. 1, věta druhá, zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

JUDr. Jan Passer
předseda senátu